

Archwilydd Cyffredinol Cymru
Auditor General for Wales

Ardystio Grantiau a Ffurflenni 2012-13

Cyngor Sir Ynys Môn

Blwyddyn archwilio: 2012-13

Cyhoeddwyd: Gorffennaf 2014

Cyfeirnod y ddogfen:

Statws yr adroddiad

Paratowyd y ddogfen hon at ddefnydd mewnol Cyngor Sir Ynys Môn fel rhan o'r gwaith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol, y Cod Ymarfer Archwilio a'r Datganiad o Gyfrifoldebau a gyhoeddwyd gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Nid oes unrhyw gyfrifoldeb ar yr Archwilydd Cyffredinol, staff Swyddfa Archwilio Cymru na'r archwilydd penodedig, lle y bo'n gymwys, mewn perthynas ag unrhyw aelod, cyfarwyddwr, swyddog na chyflogai arall yn unigol, nac i unrhyw drydydd parti.

Os gwneir cais am wybodaeth y gallai'r ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 o Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus wrth ymdrin â cheisiadau, yn cynnwys ymgynghori â thrydydd parti'n perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru (a, lle y bo'n gymwys, ei archwilydd penodedig) yn drydydd parti perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu aildefnyddio'r ddogfen hon i Swyddfa Archwilio Cymru yn infoofficer@wao.gov.uk.

Lluniwyd y ddogfen hon PricewaterhouseCoopers LLP ('PwC') ar ran yr Archwilydd Penodedig

Cynnwys

Crynodeb	4
Penawdau	5
Crynodeb o ganlyniadau gwaith ardystio	7
Argymhellion	20
Ffioedd	27

Crynodeb

1. O dan Baragraff 20 o Atodlen 8 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006, bydd yr Archwilydd Cyffredinol, os yw'n ofynnol gan gorff llywodraeth leol neu gorff arall sy'n derbyn grant, yn trefnu i ardystio hawliadau a ffurflenni (y cyfeirir atynt fel hawliadau grant o hyn ymlaen).
2. Nod ein gwaith oedd ardystio hawliadau unigol ac ateb y cwestiwn:
'A oes gan Gyngor Sir Ynys Môn (yr Awdurdod) drefniadau digonol ar waith i sicrhau y cynhyrchir hawliadau grant cydgysylltiedig, cywir, ac amserol a ddogfennwyd yn gywir?'
3. Rydym wedi cwblhau'r archwiliad a deuwn i'r casgliad, er bod gan yr Awdurdod drefniadau digonol ar waith, ar y cyfan, ar gyfer cynhyrchu a chyflwyno ei hawliadau grant ar gyfer 2012-13, fod lle i wella. Rydym yn parhau i weithio gyda'r Awdurdod i wneud y gwelliannau hyn ar gyfer 2013-14. Mae ein casgliad ar gyfer 2012-13 yn seiliedig ar y canfyddiadau cyffredinol canlynol:
 - Bu'r Awdurdod yn gweithio'n agos gyda ni er mwyn sicrhau bod rhestr gywir a chyfredol o grantiau 2012-13 ar gael drwy gydol y flwyddyn; ac
 - Mae lle i wella trefniadau'r Awdurdod ar gyfer cyflwyno ei hawliadau grant i'w harchwilio. Ac eithrio'r hawliadau am grant Budd-dal Tai, Budd-dal y Dreth Gyngor a Grant Effeithiolrwydd Ysgolion, mae nifer y canfyddiadau sylweddol yn fach. Rydym wedi gwneud nifer o argymhellion er mwyn i'r Awdurdod wella ei berfformiad o ran rheoli cynlluniau grant a'u hawliadau cysylltiedig ymhellach
4. Ardystiwyd 39 o hawliadau grant a ffurflenni ariannol ar gyfer 2012-13 a oedd yn werth cyfanswm o £88,609,446 – 10 hawliad yn fwy na 2011-12 ac roedd cyfanswm eu gwerth tua £32,397,2998 yn fwy. O'r 39 o hawliadau grant a ardystiwyd, roedd pedwar yn ymwneud â blynyddoedd ariannol cynharach. Roedd y rhain yn werth cyfanswm o £27,298,295.
5. Cyflwynodd yr Awdurdod 62 y cant o'i hawliadau grant ar gyfer 2012-13 i ni ar amser. Gallwn gadarnhau ein bod wedi ardystio pob un o'r hawliadau, am gyfanswm cost archwilio o tua £163k. Lleihaodd yr addasiadau archwilio a nodwyd yn ystod yr archwiliadau y swm a hawliwyd gan yr Awdurdod £254,258.
6. Roedd 1:1.5 o'r hawliadau wedi'u hamodi neu wedi'u haddasu; mae hyn yn waeth na chyfartaledd Cymru, sef 1:3 ar gyfer 2012-13.

Penawdau

Cyflwyniad a chefnidir

Mae'r adroddiad hwn yn crynhoi canlyniadau'r gwaith o ardystio hawliadau a ffurflenni grant yr Awdurdod ar gyfer 2012-13

- Fel archwilydd penodedig yr Awdurdod, gofynnir i ni, ar ran yr Archwilydd Cyffredinol, ardystio hawliadau grant a wnaed gan yr Awdurdod.
Ar gyfer 2012-13, ardystiwyd 39 o hawliadau a ffurflenni grant a oedd yn werth cyfanswm o £88,609,446. O'r 39 o hawliadau grant a ardystiwyd, roedd pedwar yn ymwneud â blynyddoedd ariannol cynharach. Roedd y rhain yn werth cyfanswm o £27,298,295.
- Roedd gan yr Awdurdod gydgysylltydd grantiau penodedig a fu'n gweithio'n agos gyda ni er mwyn sicrhau bod rhestr gywir a chyfredol o grantiau 2012-13 ar gael drwy gydol y flwyddyn.
- Rhoddwyd protocol cydweithio ar waith cyn dechrau'r gwaith.
- Cynhyrchwyd yr adroddiad hwn fel y gallwn roi adborth ar y cyd i'r swyddogion hynny sy'n gyfrifol am reoli grantiau fel y gallwn gydweithio er mwyn nodi rhagor o welliannau y gellir eu gwneud i'r prosesau sydd ar waith.

Tudalennau 7-19

Hawliadau yn dod i law yn amserol

- Dengys ein dadansoddiad mai dim ond 62 y cant o'r grantiau a dderbyniwyd yn ystod y flwyddyn a dderbyniwyd erbyn terfyn amser yr Awdurdod. O'r hawliadau a gyflwynwyd yn hwyr i'w harchwilio, ni dderbyniwyd wyth tan bythefnos ar ôl terfyn amser yr Awdurdod, ac nid oedd y pum hawliad arall ond ychydig bach yn hwyr yn dod i law.
- Yn y dyfodol, dylai'r cydgysylltydd grantiau sicrhau y caiff pob hawliad am grant ei gyflwyno erbyn y terfynau amser ac, yn hollbwysig, fod ymatebion i ymholiadau archwilio yn cael eu rhoi o fewn dau ddiwrnod gwaith fan bellaf. Rydym yn cydnabod ei bod yn cymryd mwy o amser i ymdrin ag ymholiadau archwilio sy'n ymwneud â gwariant trydydd partion. Fodd bynnag, mae angen ateb ymholiadau yn amserol er mwyn bodloni dyddiad cau'r archwilydd ar gyfer ardystio.

Tudalennau 7 – 11

Canlyniadau'r gwaith ardystio	<p>Gwnaethom gyhoeddi tystysgrifau diamod ar gyfer 11 o grantiau a ffurflenni ond roedd angen rhoi barn amodol mewn 24 o achosion (62 y cant)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rydym wedi gwneud chwe argymhelliad er mwyn i'r Awdurdod wella ei berfformiad o ran rheoli cynlluniau grant a'u hawliadau cysylltiedig ymhellach. • Byddwn yn parhau i weithio gyda'r Awdurdod i wneud y gwelliannau hyn ar gyfer 2013-14. • Ceir tabl manwl o'n hargymhellion ar dudalennau 20 i 26. 	Tudalennau 7–19
Addasiadau archwilio	<p>Roedd angen gwneud addasiadau i 14 o grantiau a ffurflenni'r Awdurdod o ganlyniad i waith ardystio'r archwilydd eleni</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd chwe addasiad sylweddol (h.y., mwy na £10,000) fel y dangosir ar dudalennau 8 i 11. • Mae addasiad net y 14 o grantiau yn cyfateb i ostyngiad o £254,258 yn yr arian sy'n daladwy i'r Awdurdod. Heb gynnwys yr addasiadau sylweddol, mae addasiad net y chwe grant arall yn cyfateb i gynnydd o £5,051. 	Tudalennau 7 – 11
Trefniadau'r Awdurdod	<p>Mae gan yr Awdurdod drefniadau digonol ar gyfer paratoi ei grantiau a'i ffurflenni a chynorthwyo ein gwaith ardystio ond mae angen gwneud rhai gwelliannau mewn rhai meysydd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dylid rhoi gweithdrefnau ychwanegol ar waith er mwyn sicrhau y cydymffurfir yn llawn â rheolau cynlluniau grant. • Dylai'r Awdurdod roi systemau a rheolaethau ar waith er mwyn sicrhau, lle y trosglwyddir grant i drydydd parti i'w wario, fod y sefydliad yn cydymffurfio â rheolau cynlluniau grant drwy gadw cofnodion digonol o wariant. 	Tudalennau 20 – 26
Ffioedd	<p>Ein ffi gyffredinol am ardystio grantiau a ffurflenni ar gyfer 2012-13 yw £163,206 sy'n fwy na'n hamcangyfrif gwreiddiol, sef rhwng £120k a £140k. Mae hyn i'w briodoli i'r cynnydd yn nifer y grantiau a'r ffurflenni sydd angen eu hardystio o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.</p>	Tudalennau 27 – 28

Crynodeb o ganlyniadau gwaith ardystio

7. Mae'r dudalen ganlynol yn cynnwys crynodeb o ganlyniadau allweddol ein gwaith ardystio ar grantiau a ffurflenni'r Awdurdod ar gyfer 2012-13, sy'n dangos lle y gwnaed diwygiadau archwilio o ganlyniad i'n gwaith neu lle y bu'n rhaid i ni amodi ein tystysgrif archwilio.
8. Mae amodi'n golygu bod materion wedi'u nodi o ran cydymffurfiaeth yr Awdurdod â gofynion cynllun na ellid eu datrys drwy wneud addasiad. O dan yr amgylchiadau hyn, mae'n debygol y bydd angen i'r corff perthnasol sy'n talu grant gael rhagor o wybodaeth gan yr Awdurdod i fodloni ei hun bod cyfanswm y grant a hawliwyd yn briodol.

Gwybodaeth allweddol ar gyfer 2012-13

Yn gyffredinol, gwnaethom ardystio cyfanswm o 39 o grantiau a ffurflenni:

roedd 11 yn ddiamod heb unrhyw ddiwygiad

roedd pedwar yn ddiamod ond roedd angen diwygio'r ffigurau terfynol rhywfaint

roedd angen amodi ein tystysgrif archwilio ar gyfer 14 ohonynt

roedd 10 yn ddiamod ond roedd angen diwygio'r ffigurau terfynol rhywfaint

Cyf – Para 8	Grantiau a ffurflenni	Dyddiad derbyn disgwylied ig yr hawliad	Daeth yr hawliad i law	Hwyr	Tystysgrif a amodwyd	Addasiad (>£10,000)	Addasiad (<£10,000)	Tystysgrif ddiamod
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch (Craidd)	31/07/2013	22/02/2013	Na				
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch (Di-graidd)	31/07/2013	22/02/2013	Na				
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch (Strategaeth Ymadael)	31/07/2013	25/07/2013	Na		£12,754		
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Swyddfa ganolog	31/07/2013	17/04/2013	Na			£0	
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Morawelon a London Road (Craidd)	31/07/2013	27/09/2013	Ie				
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Morawelon a London Road (Di-graidd)	31/07/2013	05/09/2013	Ie				
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Porth-y-felin	31/07/2013	23/07/2013	Na				
RG02	Cymunedau yn Gyntaf - Ward Tudur	31/07/2013	15/07/2013	Na			£0	
RG01	Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch (Canlyniadau)	31/07/2013	02/07/2013	Na				

RG01	Cymunedau yn Gyntaf - Porth-y-felin (Canlyniadau)	31/07/2013	22/10/2013	le				
BEN01	Budd-dal tai a budd-dal y dreth gyngor 12-13	30/04/2013	29/04/2013	Na		£29,355		
LA01	Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	31/05/2013	06/06/2013	le		(214,995)		
PEN05	Ffurflenni pensiynau athrawon	30/06/2013	24/05/2013	Na			£0	
EDU15	Grant Effeithiolrwydd Ysgolion 12-13	30/09/2013	08/10/2013	le				
EDU18	Grant Gwella Adeiladau Ysgolion Trosiannol	30/09/2013	15/10/2013	le		(30,305)		
EDU44	Cymraeg mewn Addysg	30/09/2013	06/11/2013	le				
EYC01	Dechrau'n Deg	30/09/2013	30/09/2013	Na			£0	
EYC14	Teuluoedd yn Gyntaf (Cymorth)	30/09/2013	19/07/2013	Na			(£3,255)	
HC02	Cronfa Weithredu ar Gamddefnyddio Sylweddau: Refeniw	30/09/2013	03/07/2013	Na			£0	
HC03	Adsefydlu Pobl ag Anableddau Dysgu	31/08/2013	08/01/2014	le				
RG19	Ardaloedd Adfywio Strategol Gwella Effeithlonrwydd Ynni Canolfan Fusnes Ynys Môn	30/09/2013	05/09/2013	Na				
RG19	Ardaloedd Adfywio Strategol	30/09/2013	27/09/2013	Na				

	Cynllun Effeithlonrwydd Ynni Canolfannau Hamdden Amlwch a Chaergybi								
RG19	Ardaloedd Adfywio Strategol Grant Eiddo a'r Amgylchedd	30/09/2013	01/10/2013	Ie					
RG19	Ardaloedd Adfywio Strategol Strydluniau a Gwaith Amgylcheddol Biwmares, Bae Treaddur ac Amlwch	30/09/2013	27/09/2013	Na					
RG19	Ardaloedd Adfywio Strategol Gwella Effeithlonrwydd Ynni a Pherfformiad yng Nghanolfannau Hamdden Llangefni a Chaergybi	30/09/2013	03/09/2013	Na					
TRA16	Grant ar gyfer Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol	30/09/2013	02/07/2013	Na					
TRA23	Teithio am Ddim	30/09/2013	16/10/2013	Ie					
TRA26	Maes Awyr Môn	31/10/2013	23/07/2013	Na					
LA12	Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy	31/10/2013	29/10/2013	Na					
HOU03	Cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai	30/09/2013	29/04/2013	Na			£8,306		
EDU43	Llwybrau dysgu	31/10/2013	02/10/2013	Na			£0		
SOC07	Rhaglen Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol	28/09/2013	27/09/2013	Na			£0		

EUR01	Datblygu amgylchedd arfordirol Ynys Môn	21/10/2013	02/12/2013	le				
EUR01	Cronfa fuddsoddi leol Gogledd-orllewin Cymru 12-13	21/01/2014	27/01/2014	le				
EUR01	Seilwaith Strategol ar Safleoedd ac mewn Adeiladau ar Ynys Môn 12 - 13	21/01/2014	28/01/2014	le				
BEN01	Budd-dal tai a budd-dal y dreth gyngor 11-12	30/04/2012	30/04/2012	Na		(£56,118)		
EDU15	Grant effeithiolrwydd ysgolion 11-12	30/09/2012	26/09/2012	Na				
EUR01	Cronfa fuddsoddi leol Gogledd-orllewin Cymru 11-12	03/04/2013	10/04/2013	le				
EUR01	Seilwaith Strategol ar Safleoedd ac mewn Adeiladau ar Ynys Môn 11-12	21/01/2013	26/03/2013	le				
	Cyfanswm				24	(£259,309)	£5,051	11

9. Mae'r tabl hwn yn crynhoi'r materion allweddol y tu ôl i'r addasiadau neu'r amodi a nodwyd ar dudalennau 7 i11.

Cyf	Sylwadau i gynhoi	Diwygio
1	<p>Cymunedau yn Gyntaf - Amlwch (Strategaeth Ymadael)</p> <ul style="list-style-type: none"> Cymeradwywyd taliadau dileu swydd gwerth £12,753.26 gan Lywodraeth Cymru, ac fe'u gwnaed ym mis Medi 2013, y tu allan i'r cyfnod sy'n cael ei ardystio. Cafwyd arian ychwanegol gwerth £12,754.00 gan Lywodraeth Cymru ym mis Hydref 2013. 	£12,754

Cyf	Sylwadau i gynhoi	Diwygio
2	<p>Cymunedau yn Gyntaf - Swyddfa ganolog</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dileu gwariant a hawliwyd ddwywaith drwy gamgymeriad £12,512.06 • Gwnaed diwygiad o £349.68 er mwyn cywiro cyfanswm y gwariant a ddyrannwyd ar draws pob categori. 	<p>Dd/G – Amodwyd yr hawliad. Nid yw'r gwariant anghymwys hwn yn effeithio ar yr hawl i gael grant gan fod cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod yn fwy na'r gwariant grant a gymeradwywyd.</p>
3	<p>Cymunedau yn Gyntaf - Morawelon a London Road (Craidd)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ni allai'r bartneriaeth ddarparu anfoneb ar gyfer un eitem gwerth £110.23 a ddewiswyd fel rhan o'r profion sylweddol a gynhaliwyd gennym. 	<p>Dd/G – Amodwyd yr hawliad.</p>
4	<p>Cymunedau yn Gyntaf - Morawelon a London Road (Di-graidd)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roedd un eitem o wariant gwerth £160.00 a ddewiswyd fel rhan o'r profion sylweddol a gynhaliwyd gennym yn anghymwys. • At hynny, nodwyd gorddatganiad o £567.00 yn y rhestr fanwl o gostau Gweithwyr Ieuenctid a roddwyd i ni gan y bartneriaeth. 	<p>Dd/G – Amodwyd yr hawliad. Nid yw'r gwariant anghymwys hwn yn effeithio ar yr hawl i gael grant gan fod cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod yn fwy na'r gwariant grant a gymeradwywyd.</p>

Cyf	Sylwadau i gynhoi	Diwygio
5	<p>Cymunedau yn Gyntaf - Ward Tudur</p> <ul style="list-style-type: none"> Nodwyd bod un eitem o wariant gwerth £250 i'w phriodoli i gyfraniad a wnaed at ginio Nadolig ar gyfer gwirfoddolwyr y bartneriaeth. Nid yw'r eitem hon yn gymwys yn unol â'r canllawiau a gyhoeddwyd yn y cyfarwyddiadau ardystio. Diwygiwyd cyfanswm y gwariant a ddyrannwyd ar draws pob categori £187.20. 	Dd/G – Amodwyd yr hawliad ar gyfer y sylw cyntaf. Ni ddiwygiodd yr Awdurdod yr hawliad ar gyfer y sylw cyntaf. Nid effeithiodd yr ail sylw ar y swm a hawliwyd am ei fod yn ailddosbarthiad o wariant.
6	<p>Ardrethi Annomestig Cenedlaethol</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oedd gostyngiad mewn Gwerth Ardrethol y rhoddwyd gwybod amdano gan Asiantaeth y Swyddfa Brisio wedi'i brosesu. Nodwyd bod y rheolwyr wrthi'n cysoni cyfanswm y Gwerth Ardrethol yn ôl rhestrau Asiantaeth y Swyddfa Brisio â chyfanswm Gwerth Ardrethol eiddo a gynhwysir yn system Northgate yr Awdurdod. Nodwyd gwallau o ran gweithredu'r rhyddhad canlynol; <ul style="list-style-type: none"> Rhyddhad elusennol gorfodol. Rhyddhad atodol dewisol – Llinellau 17 a 18 Nodwyd hefyd fod ceisiadau am daliad wedi'i ohirio wedi'u derbyn a'u cymeradwyo ond nad oedd Llinell 1 yr hawliad wedi'i diwygio er mwyn adlewyrchu hyn. Diwygiwyd yr hawliad mewn perthynas ag addasiad â llaw a gyhoeddwyd a oedd yn ymwneud â rhyddhad gorfodol ar gyfer Clybiau Chwaraeon Amatur Cymunedol. 	(£214,995)

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
7	<p>Grant Effeithiolrwydd Ysgolion 2012-13</p> <ul style="list-style-type: none"> Nodwyd na chafodd tanwariant o £634.77 gan ysgolion uwchradd o ran y Grant Amddifadedd Disgyblion a ddyrannwyd iddynt ei gynnwys yn y gwaith cyfrifo er mwyn pennu swm y tanwariant sy'n ddyledus i Lywodraeth Cymru. Dylid lleihau swm y gwariant yr aed iddo o £637,286.11 i £636,651.34, a dylid cynyddu'r tanwariant sy'n ddyledus i Lywodraeth Cymru i £6,398.66 o £5,763.89. Nid yw'r Cyngor wedi gallu rhoi tystiolaeth i ni i ddilysu bod y gwariant £2,613.60 yr aed iddo gan ysgolion, er mwyn prynu dwy raglen, wedi'i dalu. Swm yr arian grant a ddirprwyir yn uniongyrchol i ysgolion yw £417,775 (56% o gyfanswm yr arian), sy'n llai na'r isafswm trothwy o 75% sy'n ofynnol gan Lywodraeth Cymru. Nid yw'r Cyngor wedi gallu rhoi tystiolaeth i ni fod y cynllun gwariant a baratowyd ac a gyflwynwyd i Lywodraeth Cymru ar gyfer y grant wedi'i adolygu a'i gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru. Nid yw ein hardystiad yn amodol yn hyn o beth. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.
8	<p>Ffurflen Pensiynau Athrawon</p> <ul style="list-style-type: none"> Cyfrifwyd y ffigur ar gyfer cyflog cyfrannol drwy grosio i fyny gyfraniadau'r cyflogwr gan na all y system gyflogres a ddefnyddir gan yr Awdurdod ddarparu adroddiad ar gyflog cyfrannol i ategu'r ffurflen hawlio. Nodwyd bod y cyfraniadau sy'n ymwneud â dau o'r 20 o athrawon a brofwyd gennym wedi'u cyfrifo gan ddefnyddio'r gyfradd haenog anghywir. Mae'r ddau achos yn ymwneud ag athrawon cyflenwi yr oedd eu cyflogau cyfwerth ag amser llawn yn seiliedig ar yr amser a gofnodwyd ar eu taflenni amser. 	Dim effaith ar swm y cyfraniadau a dalwyd.
9	<p>Grant Gwella Adeiladau Ysgolion Trosiannol</p> <ul style="list-style-type: none"> Fe'i diwygiwyd er mwyn dileu gwariant anghymwys yr aed iddo yn 2011/12 	(£30,305)

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
10	<p>Cymraeg mewn Addysg</p> <ul style="list-style-type: none"> Mae Paragraff 20 o'r Cyfarwyddiadau Ardystio yn nodi na ddylid defnyddio arian grant o'r Grant Cymraeg mewn Addysg i helpu i gaffael cyfarpar TGCh na thalu costau cysylltedd. O'r profion a gynhaliwyd gennym ar brif ddogfennau, nodwyd gwariant gwerth £2,937 sy'n ymwneud â chyfarpar TGCh. Mae'r gwariant hwn yn ymwneud â phrosiectau Canlyniadau Ychwanegol 2, y mae grant gwerth £17,000 wedi'i ddyrannu i'r Awdurdod ar eu cyfer ac y mae wedi gwario £18,949 mewn perthynas â hwy. Nid yw'r ffurflen hawlio wedi'i diwygio o ran y canfyddiad hwn. 	Dd/G – Ni ddiwygiodd yr Awdurdod yr hawliad.
11	<p>Dechrau'n Deg</p> <p>Gwnaed diwygiad o £1,234 er mwyn cywiro cyfanswm y gwariant a ddyrannwyd ar draws pob categori.</p>	Aiddosbarthu gwariant, felly dim effaith.
12	<p>Teuluoedd yn Gyntaf</p> <ul style="list-style-type: none"> Diffyg gweithdrefnau digonol ar gyfer monitro trydydd partiön. Gwnaed diwygiad o £3,255 er mwyn dileu gwariant anghymwys yr aed iddo yn 2013/14; 	(£3,255)
13	<p>Cronfa Weithredu ar Gamddefnyddio Sylweddau</p> <ul style="list-style-type: none"> Gwnaed diwygiad o £553 er mwyn cywiro cyfanswm y gwariant a ddyrannwyd ar draws pob categori. 	Aiddosbarthu gwariant, felly dim effaith.
14	<p>Adsefydlu Pobl ag Anableddau Dysgu</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni allai'r Cyngor roi copi wedi'i lofnodi i ni o Gytundeb Lefel Gwasanaeth sydd ar waith gyda thrydydd parti. Mae'r Cyngor wedi dosrannu costau staff ar gyfer pedwar aelod o staff i wariant cymwys o dan weithgareddau a ariennir drwy grant. Dyrennir costau staff ar sail amcangyfrif o amser ac nid ar sail dyraniad amser penodol drwy ddefnyddio taflenni amser. Felly, ni allai'r Cyngor roi tystiolaeth i ategu canran yr amser staff a ddosrannwyd. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
15	<p>Ardaloedd Adfywio Strategol: Grant Eiddo a'r Amgylchedd</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni ellid nodi tri o'r chwe phrosiect a arweinir gan Gyngor Sir Ynys Môn a gafodd arian o'r cynllun grant Eiddo a'r Amgylchedd yn 2011/12 ar y gofrestr asedau, a hynny am fod y prosiectau wedi'u cynnwys fel rhan o gynlluniau mwy o faint. Fodd bynnag, nid oes unrhyw drywydd archwilio er mwyn nodi o fewn pa gynlluniau y maent wedi'u cynnwys. Ers hynny mae'r Awdurdod wedi newid ei weithdrefn ar gyfer cofnodi asedau sefydlog ac roedd yn bosibl olrhain pob prosiect a ariannwyd yn 2012/13 i'r gofrestr asedau. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.
16	<p>Grant ar gyfer Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol</p> <ul style="list-style-type: none"> Gallai'r Awdurdod ddarparu tystiolaeth o'r swm cymeradwy o arian grant a roddwyd i'r consortiwm yn gyffredinol ar gyfer cynlluniau Cyfalaf a Refeniw yn ymwneud â Diogelwch ar y Ffyrdd. Fodd bynnag, ni allai'r Awdurdod ddarparu tystiolaeth i ategu'r symiau hyn a ddyrannwyd i bob Awdurdod o fewn y consortiwm. O ganlyniad, ni allwn gyuno ar y ffigur ar gyfer cyfanswm y dyraniad ar y datganiad alldro. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.
17	<p>Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy</p> <ul style="list-style-type: none"> Wrth brofi prif ddogfennau nodwyd eitem o wariant anghymwys gwerth £27,944 a oedd yn ymwneud â gwaredu gwastraff. At hynny, nodwyd rhagor o wariant anghymwys wrth brofi taliadau mewnol a oedd yn gysylltiedig â cherbydau fflyd a oedd yn cyfateb i £2,244.21. Nid yw'r gwariant anghymwys hwn yn effeithio ar yr hawl i gael grant gan mai cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod mewn perthynas â'r rhaglen uchod yn ystod y cyfnod hawlio oedd £2,286,265.43, sy'n dangos gorwariant o £422,471.43 o gymharu â'r gwariant grant a gymeradwywyd, sef £1,863.794.00. 	<p>Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.</p> <p>Nid yw'r gwariant anghymwys hwn yn effeithio ar yr hawl i gael grant am fod cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod yn fwy na'r gwariant grant a gymeradwywyd.</p>

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
18	<p>Cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai</p> <ul style="list-style-type: none"> Nodwn mai'r swm a dalwyd gan yr Awdurdod ar y ffurflen hawlio yw £1,885,950. Dengys cofnodion sylfaenol yr awdurdod y dylai'r swm hwn fod yn £1,885,975, gwahaniaeth o £25. Nid yw'r Awdurdod wedi diwygio ffurflen 2012/13 o ran y gwahaniaeth hwn. Dylid defnyddio'r gofyniad ariannu cyfalaf agoriadol fel sail i gyfrifo cell 0385 yn hytrach na'r gofyniad ariannu cyfalaf cymhorthdal agoriadol. Gwnaed nifer o ddiwygiadau oherwydd gwerthoedd anghywir a nodwyd yn y papurau gwaith ac yn hawliad y flwyddyn flaenorol. 	£8,306
19	<p>Llwybrau Dysgu</p> <ul style="list-style-type: none"> Roedd y gwaith a wnaed ar gyfer hawliad eleni yn cynnwys cadarnhad bod Cytundebau Lefel Gwasanaeth a lofnodwyd ar gael ar gyfer pob un o'r tri sefydliad partner. Fodd bynnag, nodwyd bod arian wedi'i wario cyn i'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth gael ei lofnodi ar gyfer un partner. Gwnaed diwygiad er mwyn capio swm y gwariant cymwys er mwyn adlewyrchu'r grant a ddyrannwyd. Nid yw hyn yn cael unrhyw effaith ar yr hawl i gael grant. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.
20	<p>Rhaglen Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol</p> <ul style="list-style-type: none"> Wrth brofi prif ddogfennau nodwyd gwahaniaeth o £3 rhwng balans yr anfoneb, sef £1,947, a'r swm a gofnodwyd yn y cyfrifyfr cyffredinol, sef £1,950. Cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod ar y rhaglen uchod yn ystod y cyfnod hawlio £313,752.53, sy'n fwy na'r gwariant grant a gymeradwywyd, sef £309,710. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad. Nid yw'r gwariant anghymwys hwn yn effeithio ar yr hawl i gael grant am fod cyfanswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod yn fwy na'r gwariant grant a gymeradwywyd.
21	<p>Datblygu Amgylchedd Arfordirol Ynys Môn</p> <ul style="list-style-type: none"> Cynhwyswyd eitemau o wariant nas talwyd tan ar ôl diwedd y cyfnod hawlio yn y swm a hawliwyd. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
22	<p>Grant Effeithiolrwydd Ysgolion 2011-12</p> <ul style="list-style-type: none"> Nodwyd gennym fod isafswm y gwariant yr aed iddo gan yr Awdurdod mewn perthynas â Phlant sy'n Derbyn Gofal, sef £16,348, yn llai na'r swm a oedd yn ofynnol gan Lywodraeth Cymru, sef £19,351. Nodwyd nad yw canrannau'r gwariant yr aed iddo mewn perthynas â meysydd blaenoriaeth Llythrennedd, Rhifedd a Thlodi yn ddim amgen nag amcangyfrifon o'r gyfran o bob cod cost sy'n ymwneud â phob blaenoriaeth. Felly, ni fu'n bosibl i ni gadarnhau a yw'r symiau a ddangosir ar gyfer pob maes â blaenoriaeth yn ôl y ffurflen hawlio yn gywir. Ni fu'n bosibl i'r Awdurdod ddarparu tystiolaeth bod yr arian a ddirprwywyd i ysgolion wedi'i wario at y dibenion y cafodd ei roi ar eu cyfer. Ni fu'n bosibl i'r Awdurdod ddarparu tystiolaeth bod yr arian a ddatganolwyd i bartneriaid cydweithredu wedi'i wario at y dibenion y cafodd ei roi ar eu cyfer. Mae'r Awdurdod wedi dirprwyo 70% o'r cyllid i ysgolion yn hytrach na 75%. Nid yw'r Awdurdod wedi esbonio pam yn union y gwnaeth hyn i Lywodraeth Cymru, ond mae wedi hysbysu'r tîm archwilio bod y canlyniad a gyflawnwyd drwy ddefnyddio'r arian grant yn ganolog yn hytrach nag mewn modd dirprwyedig yn union yr un peth a bod y gweithgareddau a gyflawnwyd yn unol â'r cynllun gwreiddiol. Fe'n hysbyswyd bod y lefel is o ddirprwyo i'w phriodoli i'r ffaith bod yr Awdurdod wedi talu'n ganolog am nifer o'r gweithgareddau. Ni fu'n bosibl i ni nodi a oedd 10 o'r 25 o eitemau a brofwyd yn gymwys (a oedd yn werth £121,658.22 allan o £184,312.16) am nad oedd digon o wybodaeth i gadarnhau natur y gwariant hwn. Oherwydd y problemau a gafwyd ac a nodwyd uchod, ni fu'n bosibl i ni benderfynu ar y dosbarthiad cywir ar gyfer 22 o'r 25 o eitemau a brofwyd. Ni fu'n bosibl i ni gadarnhau a yw dosraniadau i'r hawliad ar gyfer 10 o'r 25 o eitemau a brofwyd (sy'n werth £103,810.33 allan o £184,312.16) yn deg am nad yw'r Awdurdod wedi rhoi rhesymeg ddigonol dros y dull dosrannu a fabwysiadwyd. 	Dd/G – Amodwyd yr Hawliad.

Cyf	Sylwadau i grynhoi	Diwygio
23	<p>Cronfa fuddsoddi leol Gogledd-orllewin Cymru 11-12</p> <ul style="list-style-type: none"> Ar gyfer dwy anfoneb a samplwyd, ni fu'n bosibl i ni olrhain yr anfonebau gwreiddiol ar gyfer gwariant o £838 ac £20 er bod yr awdurdod yn gallu rhoi copiâu heb eu hardystio i ni. Ar gyfer dwy o'r eitemau a samplwyd o fewn is-gategori costau staff, nodwyd treuliau cyflog a dalwyd yn 2011 ac a hawliwyd yn 2012. Roedd y swm dan sylw yn cyfateb i £10,759.12. Cynhaliwyd profion ar y broses o gaffael dau gontract gwariant cyfalaf i weld a oedd yn cydymffurfio â chanllawiau'r grant perthnasol a chanllawiau'r awdurdod ei hun. Gwnaethom nodi, er bod y contractau wedi'u caffael yn unol â Phrotocol Prosesu Grant Cronfa Fuddsoddi Leol Gogledd-orllewin Cymru, nad oedd y broses o gaffael un o'r contractau yn cydymffurfio â rheolau caffael mewnol yr awdurdod, sy'n ei gwneud yn ofynnol iddi fod yn destun gweithdrefnau tendro llawn. Ni wnaeth yr awdurdod hyn ond cafodd dri dyfynbris ar gyfer y contract. Nodwn nad oedd y Cyngor wedi rhoi'r hawliad grant i'r archwilwyr tan 15fed Ebrill 2013, sy'n fwy na'r amser paratoi a awgrymir yn y cyfarwyddiadau ardystio, sef pythefnos, ac ar ôl y dyddiad cau ar gyfer Adroddiad y Cyfrifwyr, sef chwe wythnos ar ôl diwedd y cyfnod hawlio. 	Dd/G - Amodwyd yr Hawliad.
24	<p>Seilwaith Strategol ar Safleoedd ac mewn Adeiladau ar Ynys Môn 11-12</p> <ul style="list-style-type: none"> Talwyd £74,379 ymlaen llaw am wasanaeth nad yw wedi'i ddarparu ac ni roddir unrhyw awgrym o ran pryd y caiff ei ddarparu neu a gaiff ei ddarparu ar ôl i'r prosiect ddod i ben. Nodwn nad oedd y Cyngor wedi rhoi'r hawliad grant i'r archwilwyr tan 15fed Ebrill 2013, sy'n fwy na'r amser paratoi a awgrymir yn y cyfarwyddiadau ardystio, sef pythefnos. 	Dd/G - Amodwyd yr hawliad
25	<p>Budd-dal Tai a Chymhorthdal Treth yr Awdurdod 11-12 a 12-13</p> <p>Nodwyd sawl mater gennym wrth ardystio'r hawliad hwn. Nodwyd y materion hyn yn fanwl yn y llythyr a anfonwyd gyda'r hawliad wedi'i ardystio..</p> <p>Mae'r materion hyn a nodwyd yn ystod archwiliadau 2011-12 a 2012-13 yn cael eu trafod ar wahân gyda staff Budd-daliadau Tai'r Awdurdod.</p>	(£26,763)
	Cyfanswm effaith y diwygiadau ar yr Awdurdod	(£254,258)

Argymhellion

10. Rydym wedi rhoi sgôr risg i bob argymhelliad ac wedi cytuno ar y camau y bydd angen i reolwyr eu cymryd. Byddwn yn gwneud gwaith dilynol ar yr argymhellion hyn yn ystod archwiliad y flwyddyn nesaf.

Blaenoriaeth 1

Materion sy'n hanfodol ac yn berthnasol i'ch trefniadau cyffredinol ar gyfer rheoli grantiau a ffurflenni neu gydymffurfio â gofynion cynlluniau. Rydym o'r farn y gallai'r materion hyn olygu nad ydych yn bodloni gofyniad cynllun grant neu'n lleihau (lliniaru) risg.

Blaenoriaeth 2

Materion sy'n cael effaith bwysig ar eich trefniadau ar gyfer rheoli grantiau a ffurflenni neu gydymffurfio â gofynion cynlluniau, ond nad oes angen gweithredu arnynt ar unwaith. Mae'n bosibl eich bod yn dal i fodloni gofynion cynllun yn llawn neu'n rhannol neu'n lleihau (lliniaru) risg yn ddigonol ond erys y gwendid yn y system.

Blaenoriaeth 3

Materion a fyddai, pe caent eu cywiro, yn gwella eich trefniadau ar gyfer rheoli grantiau a ffurflenni neu gydymffurfio â gofynion cynlluniau yn gyffredinol, ond nad ydynt yn hanfodol i'r system gyffredinol. Ar y cyfan mae'r rhain yn faterion sy'n ymwneud ag arfer gorau y credwn y byddent o fudd i chi petaech yn eu cyflwyno.

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoria eth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Ni pharatowyd yr hawliad yn gywir. E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhifyddeg • Dosraniad/ amcangyfrifedig/ Defnyddiwyd cyfraddau canrannol • Croniadau/sail arian parod • Taliadau ar y cyfrif • Dosbarthiad anghywir 	<ul style="list-style-type: none"> • Gellir amodi hawliadau • Gall Llywodraeth Cymru adennill y grant • Os caiff ei amodi bydd angen i Lywodraeth Cymru adennill unrhyw orhawliad • Efallai nad yw'r Awdurdod wedi hawlio'r swm cyfan y mae'n gymwys i'w gael • Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant 	<p>A1 Er mwyn cadarnhau bod ffurflenni hawlio wedi'u cwblhau'n llawn a'u bod yn unol â'r canllawiau cwblhau dylai pob ffurflen a gwblhawyd gael ei gwirio'n annibynnol yn erbyn dogfennaeth ategol er mwyn lleihau'r risg na chaiff gwall ei ganfod.</p>	<p>2</p>	<p>Mae gweithdrefn sy'n ei gwneud yn ofynnol i bob hawliad terfynol a gyflwynir i'w archwilio gael ei adolygu'n annibynnol. Caiff y weithdrefn bresennol hon ei diweddarau er mwyn adlewyrchu materion a godwyd a'i hailddosbarthu i'r tîm gyda phwyslais penodol ar groniadau. Disgwylir y bydd papurau gwaith archwilio wedi'u llunio ar yr adeg hon er mwyn sicrhau bod dogfennaeth ategol yn cael ei gwirio a'i chysoni â'r hawliad ac amodau'r grant a'r cyfarwyddiadau ardystio. Nodir hyn yn y ddogfen gweithdrefnau ddiwygiedig.</p>	<p>Cydgysylltydd Grantiau 31 Rhagfyr Medi 2014</p>

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoria eth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Diffyg tystiolaeth ategol i ategu'r hawliad am arian E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni ddarparwyd unrhyw dystiolaeth Nid oes unrhyw anfonebau ar gael Ni ddarparwyd unrhyw bapurau gwaith i ategu'r dosraniad 	<ul style="list-style-type: none"> Gellir amodi hawliadau Os caiff ei amodi bydd angen i Lywodraeth Cymru adennill unrhyw orhawliad Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant Nid oes unrhyw drywydd archwilio i gadarnhau bod arian cyhoeddus wedi'i ddefnyddio'n briodol 	<p>A2 Dylai'r Awdurdod roi systemau a rheolaethau ar waith er mwyn sicrhau bod yr hawliad wedi'i ategu'n llawn gan ddogfennaeth briodol megis argraffiadau cyfrifyfr/anfonebau/cyfrifiad o ddosraniadau.</p>	<p>2</p>	<p>Ar gyfer 2013-14 ymlaen mae pob anfoneb bellach yn cael ei sganio ar system Civica ac, felly, gellir ei hadalw'n hawdd lle mae'r Awdurdod yn mynd i wariant yn uniongyrchol. Lle mae Sefydliadau 3ydd Parti yn mynd i wariant dylid cyflwyno tystiolaeth o'u gwariant fel rhan o'r broses fonitro y cyfeirir ati yn A4.</p> <p>Dylai'r dosraniad o gostau gael ei ategu gan bapurau gwaith a chaiff hyn ei gynnwys mewn cyfarwyddiadau grant diwygiedig.</p>	<p>Rheolwyr Prosiect a Cyfrifwyr Grantiau Yn Parhau</p>

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoriaeth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Heb ei gymeradwyo cynhwyswyd gwariant anghymwys.</p> <p>E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid yw'r gweithgaredd yn y cynllun y cytunwyd arno Mae gwerth y gweithgaredd yn fwy na'r hyn a nodir yn y cynllun y cytunwyd arno Mae'r gweithgaredd y tu allan i'r cyfnod hawlio 	<ul style="list-style-type: none"> Gellir amodi hawliadau Gall Llywodraeth Cymru adennill y grant Os caiff ei amodi bydd angen i Lywodraeth Cymru adennill unrhyw orhawliad Efallai fod yr Awdurdod yn hawlio grant ar gyfer rhandaliadau a gafwyd eisoes Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant Atelir y taliad Caiff y grant ei atal neu ei leihau mewn blynyddoedd i ddod 	<p>A3 Dim ond gwariant cymwys yr aed iddo o fewn y cyfnod hawlio y dylid ei gynnwys yn yr hawliad. Dylid ceisio cyngor Llywodraeth Cymru cyn cwblhau hawliad os oes unrhyw amheuaeth ynghylch cymhwysedd y gwariant.</p> <p>Dylai'r Awdurdod sicrhau y caiff telerau ac amodau'r arian grant eu hadolygu'n ofalus er mwyn nodi unrhyw ofynion ychwanegol/penodol y mae'n rhaid cydymffurfio â hwy. Dylid rhoi systemau a phrosesau ar waith fel y bo'n briodol er mwyn lleihau'r risg na chaiff y gofynion hyn eu bodloni.</p>	<p>1</p>	<p>Bydd Cyfrifwyr Grantiau yn sicrhau y caiff telerau ac amodau pob grant eu cadw ar ffeil ac y cyfeirir atynt wrth gwblhau'r hawliadau. Bydd y Cydgysylltydd Grantiau yn ceisio cyngor gan y corff ariannu perthnasol ar gymhwysedd gwariant a gynhwyswyd yn y datganiad ar ddiwedd y flwyddyn os oes unrhyw amheuaeth ynghylch cymhwysedd. Caiff cyfarwyddiadau grant eu hadolygu hefyd er mwyn cyfyngu'r gwariant ar gyfer cynnal profion i'r trafodion grant yn hytrach na'r canolfannau cost cyfan er mwyn lleihau'r risg y caiff gwariant anghymwys ei gynnwys.</p>	<p>Cydgysylltydd Grantiau</p> <p>31 Rhagfyr Medi 2014</p>

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoriaeth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Ni chaiff trydydd partïon eu monitro E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nid oes unrhyw systemau ar waith rhwng yr Awdurdod a'r trydydd parti er mwyn sicrhau bod grant wedi'i ddefnyddio at y dibenion a fwriadwyd Nid yw trefniadau monitro ar waith neu mae'r trefniadau yn anghyson. 	<ul style="list-style-type: none"> Gellir amodi hawliadau Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant Nid oes unrhyw drywydd archwilio i gadarnhau bod arian cyhoeddus wedi'i ddefnyddio'n briodol 	<p>A4 Dylai fod gan yr Awdurdod weithdrefnau digonol ar waith i fodloni ei hun, ei archwilydd a'r corff sy'n talu'r grant mai dim ond gwariant yr aed iddo gan drydydd partïon sydd wedi'i gynnwys yn yr hawliad. Gall gweithdrefnau o'r fath gynnwys cael datganiadau a ardystiwyd yn annibynnol gan drydydd partïon; rhoi cytundebau Lefel Gwasanaeth a lofnodwyd ar waith gyda phob partner; sicrhau bod adroddiadau monitro chwarterol yn cael eu darparu gan bartner yr Awdurdod; ymweliadau achlysurol â phartneriaid a hapwirio cymhwysedd ar sail sampl; cytuno ar dargedau a dangosyddion perfformiad allweddol gyda phartneriaid er mwyn monitro canlyniadau.</p>	<p>1</p>	<p>Pan fydd systemau monitro yn methu, codir y mater gyda'r Rheolwyr Prosiect yn unigol a bydd y Cydgysylltydd Grantiau yn rhoi systemau monitro ar waith. Ymdrinnir â mater Monitro gan 3ydd Partïon fel rhan o'r Gweithdy Archwilio ac yn y Protocol Grantiau. Bydd Rheolwyr Prosiect yn sicrhau cydymffurfiaeth.</p>	<p>Rheolwyr Prosiect a Cyfrifwyr Grantiau Yn Parhau</p>

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoriaeth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Diffyg cydymffurfiaeth â rheolau sefydlog ar gyfer dyfarnu contractau. E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni ddilynwyd gweithdrefnau caffael yr awdurdod. 	<ul style="list-style-type: none"> Gellir amodi hawliadau Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant 	<p>A5 Dylid dyfarnu pob contract a gaiff ei ariannu ag arian grant yn unol â rheol sefydlog yr Awdurdod. Dylid cadw rhestr lawn o gontractau ar gyfer pob hawliad grant, ynghyd â chopïau o'r ddogfennaeth sy'n ymwneud â dyfarnu'r tendr.</p>	<p>1</p>	<p>Dylid cynnal Gweithdy Archwilio bob blwyddyn er mwyn rhoi cyngor i Reolwyr Prosiect ac atgyfnerthu'r materion cydymffurfiaeth gan gynnwys caffael. Mae canllawiau hefyd ar gael i Reolwyr Prosiect drwy 'Monitor'. Penaethiaid Gwasanaethau i sicrhau cydymffurfiaeth. Roedd mater y contract yn achos neilltuol.</p>	<p>Rheolwyr Prosiect a Cyfrifwyr Grantiau Yn Parhau</p>

Mater	Goblygiad	Argymhelliad	Blaenoria eth	Sylw	Swyddog cyfrifol a dyddiad targed
<p>Nid yw'r hawliad yn gyson â'r cyfriflyfr cyffredinol.</p> <p>E.e.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defnyddio ffigurau amcangyfrifedig. • Gwnaed addasiadau â llaw i'r ffurflenni hawlio ond nid adlewyrchwyd hynny yn y cyfriflyfr cyffredinol. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gellir amodi hawliadau • Gall Llywodraeth Cymru adennill y grant • Os caiff ei amodi bydd angen i Lywodraeth Cymru adennill unrhyw orhawliad • Efallai nad yw'r Awdurdod wedi hawlio'r swm cyfan y mae'n gymwys i'w gael • Efallai fod yr Awdurdod yn hawlio grant ar gyfer rhandaliadau a gafwyd eisoes • Nid yw'r Awdurdod wedi cydymffurfio â thelerau ac amodau'r grant • Nid oes unrhyw drywydd archwilio i gadarnhau bod arian cyhoeddus wedi'i ddefnyddio'n briodol 	<p>A6 Dylid gwneud gwaith cysoni cyn pob archwiliad er mwyn cadarnhau bod y ffigurau yn y ffurflen hawlio yn cyfateb i'r cyfriflyfr cyffredinol a dylid cadw copi o'r gwaith cysoni ar ffeil.</p>	<p>1</p>	<p>Darparwyd cysoniad gyda'r rhan fwyaf o'r hawliadau ar gyfer 2012-13. Bydd y Cyfrifwyr Grantiau yn sicrhau y caiff cysoniadau eu paratoi ar gyfer pob hawliad grant ar gyfer 2013-14. Adlewyrchir hyn yn y Cyfarwyddiadau Grant diwygiedig.</p>	<p>Cyfrifwyr Grantiau Yn Parhau</p>

Ffioedd

11. £163,206 yw ein ffi gyffredinol ar gyfer ardystio grantiau a ffurflenni ar gyfer 2012-13, sy'n fwy na'n hamcangyfrif gwreiddiol, sef rhwng £120k a £140k. Mae hyn i'w briodoli i'r cynnydd yn nifer y grantiau a'r ffurflenni sydd angen eu hardystio o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Dadansoddiad o'r ffi fesul grant/ffurflen	2012-13	2011-12
Cymunedau yn Gyntaf: 2012-13: 10 hawliad (2011/12: 7 hawliad (2011/12))	£16,360	£11,353
Budd-dal tai a budd-dal y dreth gyngor	£42,746	£54,354
Ardrethi Annomestig Cenedlaethol	£9,583	£9,631
Ffurflenni pensiynau athrawon	£3,238	£3,317
Grant effeithiolrwydd ysgolion	£8,937	£9,089
Grant Gwella Adeiladau Ysgolion Trosiannol	£3,048	dd/g
Cymraeg mewn Addysg	£4,040	dd/g
Dechrau'n Deg	£3,065	£3,157
Teuluoedd yn Gyntaf (Cymorth)	£4,573	£3,997
Cronfa Weithredu ar Gamddefnyddio Sylweddau: Refeniw	£3,372	£3,397
Adsefydlu Pobl ag Anableddau Dysgu	£3,226	£3,313
Ardaloedd Adfywio Strategol: 2012/13: 5 hawliad (2011/12: 1 hawliad)	£19,257	£3,963
Grant ar gyfer Consortia Trafnidiaeth Rhanbarthol	£1,978	£2,076

Dadansoddiad o'r ffi fesul grant/ffurflen	2012-13	2011-12
Teithio am Ddim	£2,394	£2,428
Maes Awyr Môn	£1,032	£1,051
Rheoli Gwastraff yn Gynaliadwy	£3,224	£2,631
Cymhorthdal y Cyfrif Refeniw Tai	£6,053	£4,442
Llwybrau dysgu	£2,691	£2,395
Rhaglen Datblygu'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol	£2,356	£2,350
Datblygu amgylchedd arfordirol Ynys Môn	£5,880	£5,536
Cronfa fuddsoddi leol Gogledd-orllewin Cymru	£7,533	£8,194
Seilwaith Strategol ar Safleoedd ac mewn Adeiladau ar Ynys Môn	£7,373	£7,540
Grant Trafnidiaeth	dd/g.	3,220
Draenio Tir	dd/g	3,611
Ffurflen Ddata	£400	dd/g
Adroddiad Blynyddol ar Grantiau	£852	dd/g
Cyfanswm y ffi	£163,206	£151,045

Wales Audit Office
24 Cathedral Road
Cardiff CF11 9LJ

Tel: 029 2032 0500

Fax: 029 2032 0600

Textphone: 029 2032 0660

E-mail: info@wao.gov.uk

Website: www.wao.gov.uk

Swyddfa Archwilio Cymru
24 Heol y Gadeirlan
Caerdydd CF11 9LJ

Ffôn: 029 2032 0500

Ffacs: 029 2032 0600

Ffôn Testun: 029 2032 0660

E-bost: info@wao.gov.uk

Gwefan: www.wao.gov.uk